

Колесніченко А.С.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри обліку і фінансів
Аль-Сьюф Я.А.,
здобувач вищої освіти
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків

ДІАГНОСТИКА ПОКАЗНИКІВ БАЛАНСУ НА МАКРОРІВНІ

Стратегія економічного розвитку держави сфокусована на аналізі фінансових результатів діяльності підприємств, які надають додаткові підтвердження прогресивного або регресивного тренду, визначає напрями завдань щодо покращення кількісних характеристик підприємств як в розрізі регіонів, так і на рівні економіки країни.

Економічна сутність діагностики та її роль у прийнятті управлінських рішень розглядаються у працях зарубіжних і вітчизняних вчених, зокрема, необхідно виділити роботи: О.В. Коваленко, Т.О. Загорної, Т.О. Мулик [1], С.В. Онишко, Н.М. Погостинської, А.В. Рогового, В.Ф. Савченко, Г.О. Швиданенко, S. A. Ciuritu, O. C. Iacob, N. L. Popescu, M. A. Musat та ін. Особливої уваги заслуговує більш детальне обґрунтування значущості діагностики при розрахунку макропоказників фінансової звітності.

Одним з найважливіших джерел побудови інформаційної бази для аналізу і фінансової діагностики підприємства виступає бухгалтерський баланс, який являє собою моментальний знімок фінансово-господарського стану підприємства на фіксовану дату [2, с. 279].

В Україні форма бухгалтерського балансу затверджена Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3].

На основі проведеної діагностики показників балансу підприємств національної економіки протягом останніх років можна зазначити наступні зміни. На рівні національної економіки валюта балансу має тенденцію до зростання. Порівняно з 2015 р. за результатами 2021 р. загальний баланс суб'єктів господарювання збільшився з 8073,8 млрд грн до 14070,5 млрд, тобто на 74,2%. Однак, темпи зростання суттєво скорочуються, так, темп приросту цього макропоказника в порівнянні з 2020 р. склав 10,9%. Структурно серед груп балансу найбільших змін зазнали необоротні активи, частка яких значно зросла у 2020 р. відносно рівня цього показника у 2019 р. – з 26,1% до 41,9%. Оборотні активи демонструють зростаючу тенденцію, в структурі балансу вони складають близько 1,5 від розміру необоротних активів.

В структурі пасивів близько третини їх розміру становить власний капітал. Запозичені кошти протягом останніх трьох років складають близько 71%, при цьому, акцент з довгострокових зобов'язань поступово зміщується у бік поточних.

За результатами 2021 р. найбільша питома вага в структурі активу і пасиву належить оборотним активам і поточним зобов'язанням і забезпеченням, відповідно (рис. 1, 2). Більш того, обсяг цих двох груп балансу приблизно відповідає один одному і складає 58-59% всього балансу.

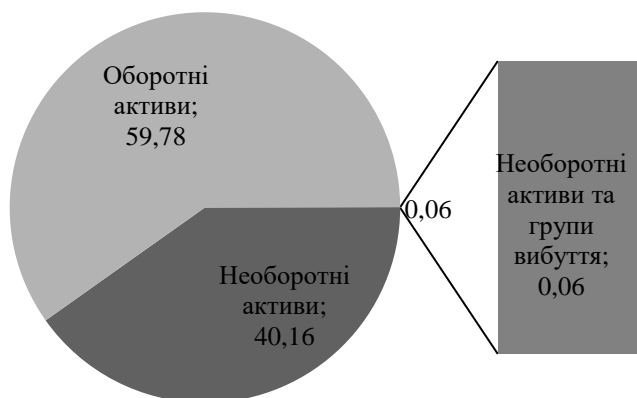

Рис. 1. Структура активів балансу національної економіки у 2021 р.

Рис. 2. Структура пасивів балансу національної економіки у 2021 р.

Якісний аналітичний інструментарій та виявлення важливих тенденцій у змінах ключових показників звітності на макрорівні дозволяють, з одного боку, будувати стратегічні плани і програми, та, з іншого боку, - забезпечити більш детальний розгляд специфіки практичного впровадження економічної діагностики підприємствами на основі їх звітної

інформації та формування основних шляхів щодо удосконалення істотних фінансових показників.

Список використаних джерел

1. Мулик Т.О. Організація діагностики діяльності підприємства та його бізнес-процесів: теоретико-методичні підходи. *Modern Economics*. 2019. № 17. С. 158-164.

2. Каминський П.Д. Аналіз бухгалтерського балансу: особливості та методика проведення. *Економічний форум*. 2017. № 3. С. 278–285.

3. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, затверджене Наказом МФУ від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 20.04.2023 р.).

Клименко Т.В.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Беляков С.В.,

аспірант кафедри економіки, обліку і оподаткування
Національний університет «Чернігівська політехніка»

м. Чернігів

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

У системі управління підприємством важливою складовою є кадровий потенціал, якість якого впливає на ефективність, оперативність прийняття рішень для виконання поставлених керівництвом завдань у мінливих умовах господарювання. Не менш важливим залишаються питання оцінювання ефективності формування та реалізації кадрового потенціалу, вироблення раціональних напрямів його подальшого розвитку.

Необхідність оцінювання кадрового потенціалу пов'язана із його впливом на вартість сукупного потенціалу підприємства. При цьому, при оцінюванні кадрового потенціалу важливо визначитися з метою такого оцінювання, що може, наприклад, полягати у підвищенні кваліфікації працівників, підборі кадрів на вакантні місця, уточненні посадових функцій та обов'язків і забезпеченні якості контролю за їх виконанням, розробці заходів щодо стимулювання підвищення продуктивності праці тощо.

Окрім цього, ефективне оцінювання кадрового потенціалу залежить від дотримання сукупності принципів, серед яких: спрямованість на покращення якості виконання виробничих завдань; ретельна аналітична підготовка; ґрунтовний аналіз результатів аналітичного дослідження;